

UZGOJ RUŽA

Ruža je najpoznatiji cvijet sa stoljetnom tradicijom uzgoja širom svijeta. Sve današnje ruže potomci su divlje ruže. Selekcijom tijekom niza godina stvoreni su potpuno novi tipovi i oblici cvata i rasta: čajevke, polianta, floribunde, grandiflore i mini ruže. Po načinu rasta mogu se podijeliti na grmolike ruže i penjačice.

Sadnja ruža

Pri izboru mjesta za sadnju treba voditi računa da ruže traže puno sunca i propusna, lagana, pjeskovita tla. Mjesto sadnje trebalo bi biti zaštićeno od jakih vjetrova i otvoreno prema jugu. Ruže traže barem šest sati direktne izloženosti suncu dnevno. Ako ih ne možete posaditi na takvo mjesto, bolje im odgovara popodnevna od jutarnje sjene.

Ruže se mogu saditi u jesen ili u proljeće. Prilikom sadnje u sadnu jamu se dodaje organsko gnojivo, zatim tanji sloj usitnjene zemlje pomiješan sa 20 g gnojiva **UMOSTART SUPER Zn** i na to se položi sadnica ruže, pazeći da je korijen potpuno raširen. Zatim se zagrne zemljom pazeći na položaj cijepljenog mjesta. Najčešća pogreška je preplitka sadnja, naime mjesto cijepjenja mora biti oko 3 cm ispod razine zemlje. Kod jesenske sadnje ruže, sadnicu je potrebno nagnuti humkom rahle zemlje da se spriječi smrzavanje cijepa, dok to kod proljetne sadnje nije potrebno.

Zalijevanje

Ruže za razvoj bujne lisne i cvjetne mase trebaju puno vode. Ta se količina kreće oko 5-6 l po grmu 1-2 puta tjedno ovisno o vanjskoj temperaturi. Važno je što prije nakon sadnje potaknuti razvoj korjenova sistema u dubinu. Tu je važna uloga gnojiva **UMOSTART SUPER Zn** koji jedinstvenim sinergističkim djelovanjem između fosfora i cinka potiče razvoj korjenovih dlačica. Taj proces možemo zaustaviti prečestim zalijevanjem sa malim količinama vode. Tada biljke glavninu korijena razviju preplitko i teško podnose sušno ljetno razdoblje. Sljedeća pogreška je zalijevanje ruža po lišću. One se uvijek moraju zaliti pod korijen bez vlaženja lista Tako se smanjuje opasnost od pojave gljivičnih oboljenja lista.

Prihrana

Najbolji princip je redovita prihrana sa manjim količinama hranjiva, folijarna ili putem tla. Ruže su veliki potrošači hranjiva, pogotovo fosfora, magnezija i bora. Kod neodgovarajućeg pH tla (optimalni je 6,0-6,6) može doći i do pojave nedostatka željeza-kloroze. Već kod sadnje primjenom gnojiva **UMOSTART SUPER Zn** dodana je dovoljna količina fosfora za prve 2-3 vegetacijske godine. Naime, fosfor se teško ispire

iz zone korijena. Ostala potrebna hranjiva najbolje je redovito dodavati prskanjem preko lista zajedno sa primjenom sredstava za zaštitu bilja. Kod ruža se odličnim pokazalo lisno gnojivo **DARINA 4**. Ovo gnojivo predstavlja organsko mineralni kompleks huminskih i fulvo kiselina uz sadržaj dušika, fosfora i kalija, te niza mikro elemenata. Dobiva se anaerobnom razgradnjom biljnih ostataka iz do danas, neiskorištenih sedimenata dna Sjevernog mora. Prihrana ruža sa **DARINA 4** gnojivom može se provoditi svakih 14-21 dan prskanjem po listu ili zalijevanjem 1% otopinom.

Kod starijih grmova može se rano u proljeće prije kretanja vegetacije dodati 20-40 g gnojiva **UMOSTART SUPER Zn** na udaljenosti od 10 cm oko grma i plitko unijeti u tlo.

Rezidba ruža

Postoje dva glavna termina za rez: proljetni i ljetni.

Proljetna rezidba obavlja se u bubrenju pupova, prije početka vegetacije. Kod nas to su veljača i ožujak. Prerano orezivanje zimi nikako se ne preporuča jer se orezani izboji lako smrzavaju. Isti tako, kod rano orezanih ruža vegetacija započinje ranije, te je

		PROIZVODNJA, TRGOVINA I USLUGE U POLJOPRIVREDI Telefon: 01/3099-991 Fax: 01/3099-992 e-mail: ba-mi.agro@zg.htnet.hr		
Lipovečka 17, 10 000 ZAGREB				
UMOSTART SUPER Zn SLOŽENO MINERALNO DUŠIK-FOSFOR GNOJIVO SA CINKOM SADRŽI: Dušik (N) ukupno 11%, od toga u amonijskom obliku 11 % Anhidrid fosfora (P ₂ O ₅) topiv u vodi 44%, te cink (Zn) ukupno 2%				
UMOSTART SUPER Zn mineralno je NP gnojivo nove generacije. Zahvaljujući svom obliku mikrogranula i fiziološki kiseloj reakciji učinkovito je startno gnojivo, što je naročito izraženo kod primjene direktno na sjeme ili uz presađnicu. Zbog visokog sadržaja P ₂ O ₅ , za mnoge kulture predstavlja jedini i dovoljan izvor biljci potrebnog fosfora, što pojednostavljuje daljnju prihranu. UMOSTART SUPER Zn gnojivo bogato je mikrohranivom cinkom koji, zajedno sa P ₂ O ₅ , snažno potiče razvoj korijena na slabo plodnim, težim tlima. Zbog visokog sadržaja cinka UMOSTART SUPER Zn dobre rezultate daje primijenjen u kulturama koje imaju velike zahtjeve za fosforom (zitarice, povrće, duhan i sl.). U takvim kulturama primjena samog fosfora, zbog antagonizma u apsorpciji, dovodi do simptoma nedostatka cinka.				
DOZE PRIMJENE: Kukuruz, sirak, suncokret, riza i soja: 30-60 kg/ha, uz sjeme. Šećerna repa, pamuk: 20-40 kg/ha, uz sjeme. Zitarice ozime i jare: 30-60 kg/ha, u pred- sjetvenoj pripremi. Povrće u uzgoju na otvorenom: 30-60 kg/ha, uz sjeme ili presađnicu. Duhan: 30-60 kg/ha, uz presađnicu. Povrće u zaštićenom prostoru: 40-80 kg/ha, uz sjeme ili presađnicu. Voćnjaci: 20-50 g uz sadnicu. U pripremi supstrata: 30 g/m ³ ili 350 g/m ³ umiješati u supstrat, napuniti posude i sijati ili saditi.				
PAKIRANJE: 10 i 20 kg				

¹ mr.sc. Željka Bauer-Mikić, dipl. ing. agronomije, - Ba Mi Agro d.o.o., Zagreb

dovoljan samo jedan kasni proljetni mraz da uništi nove izboje. Proljetna rezidba ovisi o tipu ruže. Ipak, na sve se može primijeniti ovo pravilo: što kraće orezujemo ružu, njezini će izboji biti snažniji i duži i obrnuto, kod dužeg reza izboji su slabiji i kraći. Sortama snažnog rasta ostavljamo 4-5 pupova po izboju, a onima sitnijeg rasta 2-3 pupa po izboju.

Ruže penjačice se uglavnom prorjeđuju, tj. izbacuju se suvišne grane do kraja. Po ruži se treba ostaviti 3-4 jake i zdrave grane. Sve stare i bolesne treba ukloniti.

Ljetna-zelena rezidba tijekom cvatnje sastoji se u uklanjanju ocvalih cvjetova do drugog lista ispod cvata. Tako će se i u sljedećoj cvatnji razviti lijepi cvjetovi.

Zaštita od bolesti i štetnika

Kod uzgoja ruža na otvorenom, ovisno o klimatskim uvjetima mogu se pojaviti bolesti lista: pepelnica, plamenjača, crna pjegavost ruže i rjeđe hrđa ruže. Od bolesti cvijeta početkom jeseni može se razviti siva plijesan. Za njihovo suzbijanje koriste se odgovarajući fungicidi uglavnom u kombinaciji sa insekticidima protiv lisnih ušiju i lisnim gnojivima (npr. **DARINA 4**).

professional paper

CULTIVATION OF ROSES

SUMMARY

Rose is the most famous flower with the centuries-old tradition of cultivation all around the world. All present-day roses originate from the wild rose. Through selection throughout the years completely new types and shapes of flowering and growth have been created: ČAJEVKA, tuberose, FLORIBUNDA, GRANDIFLORE and mini-roses. By the way of growth they can be divided into rambling roses and bush roses.

**Vrtlarija
Valenta**

Vukomeračka cesta 26
10040 Zagreb,

Tel/fax: +385 (01) 2945-022, 2946-284, 2946-284,
Mobitel: 098 373-533

Bavimo se proizvodnjom i prodajom sadnica ruža, presadnica povrća i rezanog cvijeća (ruže, anturiuma, strelicija i kala), te raznog balkonskog cvijeća i zemlje za cvijeće

Mirna Petricioli¹

Pregledni rad

POVIJEST VRTOVA I PERIVOJA

Perivoji odn. parkovi, tj. njihove manje inačice - vrtovi postoje skoro od kad postoji i čovječanstvo. Čim je prestao biti nomad, te se stacionirao na jednom mjestu čovjek je počeo uzgajati biljke za hranu, za liječenje i zbog drugih praktičnih primjena. Vrlo brzo je uočio ljepotu samih biljaka, poglavito njihovih cvjetova raskošnih boja, bogatog mirisa i raznolikosti.

Tako je počeo uzgoj bilja ne samo zbog koristi već i zbog ugone. U svim drevnim civilizacijama uzgajalo se biljke i za ukras o čemu svjedoče stare freske, crteži, reljefi i drugi dokazi. Sačuvan je krasan prikaz egipatskog vrta, u Pompejima su nađene freske rimskih atrijskih vrtova, a svi su čuli i za babilonske viseće vrtove. Zna se da su Kinezi uzgajali krizanteme još prije četiri tisuće godina, a iz želje da se uzgaja pojedinačno cvijeće brzo se došlo do saznanja kako je moguće uljepšati cijeli životni okoliš sadeći i korisno i ukrasno grmlje i stabla.

Prvi vrtovi i perivoji su bili strogih geometrijskih oblika jer je čovjek vjerojatno htio

¹ *mr. sci. Mirna Petricioli* - TD Nasadi, Zadar